Dosar nr. 2-14492/2025 (2-25077053-12-2-02062025-1)

HOTĂRÂRE
în numele Legii

07 aprilie 2026 **mun. Chișinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Centru), instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător Tatiana Sîrcu
Grefier Mădălina Ungureanu

Cu participarea: reclamantului ***** *****; reprezentantului reclamantului ***** *****, avocatul Cimpoi Ruslan, împuternicit în baza mandatului seria MA nr.2227368 din 03 aprilie 2025; reprezentantului pîrîtului Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Moraru Ion, împuternicit prin Procura nr.378 din 24 februarie 2026;

Examinînd în ședință publică, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Cimpoi Ruslan, în interesele reclamantului ***** ***** împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Inspecției pentru Protecția Mediului Hîncești cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat ca urmare a atragerii ilegale la răspundere contravențională, compensarea cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T:

Poziția și solicitările reclamantului

1. La data de 27 mai 2025, avocatul Cimpoi Ruslan, fiind împuternicit în baza mandatului seria MA nr.2227368 din 03 aprilie 2025, acționând în numele și în interesele lui ***** *****, a sesizat Judecătoria Chișinău (sediul Centru) cu cererea de chemare în judecată formulată către Ministerul Mediului, Inspectoratul pentru Protecția Mediului mun. Chișinău și Subdiviziunea teritorială Inspecția pentru Protecția Mediului Hîncești privind compensarea prejudiciului moral cauzat prin întocmirea ilegală și neîntemeiată a procesului-verbal cu privire la contravenție.

2. În motivarea acțiunii reprezentantul reclamantului a menționat că, prezenta cerere de chemare în judecată este depusă în legătură cu încălcarea de către subdiviziunea teritorială, agentul constatator din cadrul Inspectoratului Pentru Protecția Mediului a prezumției de nevinovăție, implicit a dreptului de a nu fi acuzat neîntemeiat și atras la răspundere contravențională, fapt care s-a concretizat prin întocmirea ilegală şi neîntemeiată a procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 015105 din 12 noiembrie 2021 şi a Deciziei Agentului Constatator prin care ***** ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 116 alin. 2) din Codul Contravențional cu dispunerea aplicării în privința reclamantului ***** ***** a unei amenzi în mărime de 1 350 lei.

3. Relevă că, în fapt, la data de 12 noiembrie 2021, de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Ion Chelari, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 015105 din 12 noiembrie 2021 şi Decizia Agentului Constatator prin care ***** ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 116 alin. 2) din Codul Contravențional cu dispunerea aplicării în privința reclamantului ***** ***** a unei sancțiuni sub formă de amendă în mărime de 1 350 lei. Potrivit procesului-verbal nominalizat ***** ***** a fost acuzat de către agentul constatator de abaterea neautorizată de la proiectele de organizare a teritoriului (proiecte nedefinite, neidividualizate, care proiecte....?) sau de folosință a terenului.
4. Totodată, agentul constatator l-a acuzat pe ***** ***** că la 06 septembrie 2021, ora 11:45 că a acaparat nelegitim din terenul public identificat cu nr. cadastral ***** care aparține primăriei comunei *****, două terenuri cu suprafața totală de 237 m. p., unul de 125 m. p. şi altul de 112 m. p. şi le-a îngrădit, încălcînd în acest mod prevederile art. 20 din Codul Funciar nr. 828 din 25 decembrie 1991.
5. Afirmă că, potrivit art. 20 din *Codul Funciar* nr. 828 din 25 decembrie 1991 în vigoare la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție: „Documentele ce confirmă drepturile deținătorilor de teren sînt: titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat de autoritățile administrației publice locale în cazul atribuirii de către acestea a terenurilor proprietate publică a unităţilor administrativ-teritoriale sau de către Agenția Proprietății Publice în cazul atribuirii de către stat a terenurilor proprietate publică a statului, certificatul de moştenire, contractul de vînzare-cumpărare, contractul de donaţie, contractul de schimb, contractul de arendă şi altele. Forma titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren se stabileşte de Guvern. Drepturile de proprietate şi alte drepturi patrimoniale asupra terenului se înregistrează în conformitate cu legislaţia.”
6. Precizează că, ținând cont de conținutul dispozițiilor art. 20 din Codul Funciar nr. 828 din 25 decembrie 1991, cum anume sub aspect obiectiv (ce acțiuni concrete a făcut), contravenientul ***** ***** a încălcat dispozițiile art. 20 din Codul Funciar şi ce legătură are acest articol din Codul Funciar cu contravenția imputată lui ***** ***** (art. 116 alin. 2) din Codul Contravențional) a fost şi va rămâne „o mare taină”.
7. Sub aspectul conținutului arbitrar al actelor de constatare subliniază că, cele invocate de către agentul constatator *****, în cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 015105 din 12 noiembrie 2021, nu au fost concretizate sub aspect obiectiv, nu au fost constatate prin intermediul unor instrumente adecvate (măsurări la nivel terestru sau cu drona) şi în consecință nici nu au fost şi nici nu puteau fi dovedite prin administrarea unor dovezi concludente.
8. Astfel, sub aspect obiectiv agentul constatator ***** nu a descris, în fapt, circumstanțele concrete sau modalitatea concretă de „acaparare”, anume la data de 06 septembrie 2021 ora 11:45 de către ***** ***** a două porțiuni din terenul învecinat una de 125 m. p. şi una de 112 m. p., adică din terenul identificat cu nr. cadastral ***** şi modalitatea concretă de îngrădire (gard de plasă, din lemn, gard capital din beton etc. etc.). Or, dacă se face o simplă observare a planului geometric a terenurilor

învecinate, adică a terenului identificat cu nr. ***** (haşurat cu albastru) care este deținut cu titlu de proprietate privată de către ***** ***** şi terenul Primăriei ***** identificat cu nr. cadastral ***** (haşurat cu galben), se observă că aceste terenuri se învecinează pe o singură latură de hotar (există 3 borne de hotar şi 3 puncte de cotitură 7, 6, 5), fiind inexplicabil cum putea ***** ***** să acapareze 2 porțiuni diferite de teren (în total 237 m. p.) în condițiile în care, există o singură latură de hotar.

9. Mai mult, se întreabă de ce oare ***** susține că au fost „acaparați" anume 237 m. p., dar nu 250 m. p. 300 m. p., sau poate 500 m. p., care este temeiul acestei pretinse constatări, unde mai este consemnată această constatare (afară de capul lui ***** și procesul-verbal întocmit abuziv) şi cum anume, de către care specialist (inginer cadastral, persoană juridică autorizată) şi prin ce mijloace ştiințifice (cu drona sau alte mijloace terestre) au fost efectuată măsurărea terenul identificat cu nr. cadastral ***** care conform informației cuprinse în Registrul Bunurilor Imobile are 1 000 m. p. (sau 0,1 ha) şi s-a depistat că acest teren după 06 septembrie 2021 ora 11:45 nu mai are suprafața de 1 000 m. p., ci are suprafața de 763 m. p. (1 000 m. p. - 237 m. p. (pretins acaparați) = 763 m. p.).

10. De asemenea, dacă ***** susține că ***** ***** „a acaparat" anume 237 m. p. din terenul identificat cu nr. cadastral ***** (cu suprafața de 1 000 m. p.) şi i-a alipit la terenul său proprietate privată identificat cu nr. cadastral *****, iar terenul menționat, potrivit informației din Registrul Bunurilor Imobile are 3 070 m. p. (sau 0,307 ha), atunci, în mod logic terenul proprietate privată a d-lui ***** *****, după data de 25 decembrie 1991, ora 11:45, nu mai are suprafața de 3 070 m. p., ci are suprafața de 3 307 m. p. (3 070 m. p. + 237 (pretins acaparați) = 3 307 m. p.).

11. Reieşind din cele expuse, se constată că agentul constatator nu s-a întemeiat pe nici o dovadă admisibilă şi concludentă care ar demonstra faptul că ***** ***** ar fi acaparat 2 porțiuni din terenul învecinat, adică, faptul că terenul proprietate privată al pretinsului contravenient ***** ***** identificat cu nr. cadastral *****, a crescut în suprafață (anume cu 237 m. p.) din contul terenului proprietății Primăriei comunei ***** identificat cu nr. cadastral ***** iar în această materie nu se pot folosi prezumții sau presupuneri pentru că suprafețele terenurilor se pot calcula exact cu maximă rigoare cu ajutorul unor specialişti autorizați în domeniu şi prin intermediul unor mijloace tehnice speciale (se are în vedere constatările unui specialist = inginer cadastral, sau specialişti din cadrul unor persoane juridice autorizate să facă măsurări ale terenurilor învecinate – fie la nivel terestru, fie cu drona), conchide că nu exista nici o dovadă admisibilă şi nici un temei faptic pentru a fi constatată contravenția prevăzută de art. 116 alin. 2) din Codul Contravențional.

12. Astfel, relevă că, existența unei contravenții nu poate fi prezumată, sau bazată pe presupunerile arbitrare ale agentului constatator, ci urmează a fi dovedită anume de agentul constatator, prin administrarea unor probe admisibile (în speță măsurări ale specialiştilor - inginerilor cadastrali etc.) şi concludente astfel încît, contravenientul să nu fie nevoit să se dezvinovățească sau să aducă probe în vederea desculpării. În acest sens, este relevantă jurisprudența CEDO în cauza Anghel contra României –

„prezumția de legalitate şi adevăr al procesului-verbal cu privire la contravenție este lipsită de rezonabilitate și plasează contravenientul într-o situație defavorabilă în comparație cu agentul statului.”

13. Mai indică că, cu toate acestea, deşi agentul constatator (specialist fiind) îşi dădea seama de caracterul arbitrar şi abuziv al constatărilor indicate în cuprinsul procesului-verbal şi a deciziei nr. 015105 din 12 noiembrie 2021, acest proces verbal a fost manipulat şi folosit ulterior cu iscusință de către Consiliul comunei ***** r-nul Hînceşti şi Primarul com. *****, Victor Sinogaci, timp de ani în şir, în cadrul unor alte procese judiciare de contencios administrativ (în prezent aflat pe rolul Curții Supreme de Justiție) cu privire la anularea actelor administrative de aprobare a noilor planuri geometrice (prin care ***** ***** este expropriat de porțiunile sale de teren proprietate privată), fiind anexat acest proces-verbal cu privire la pretinsa contravenție, la toate referințele depuse de către Primarul Victor Sinogaci la dosar, pentru a dovedi pretinsul fapt cu caracter calomnios că ***** ***** ar fi acaparat ilegal şi ar fi însuşit pentru sine (ar fi alipit în circumstanțe necunoscute) terenuri din contul terenului proprietatea publică a primăriei *****.

14. Menționează că, procesul-verbal cu privire la contravenție şi Decizia Agentului Constatator nr. 015105 din 12 noiembrie 2021 a fost contestată de către reclamantul ***** *****, astfel încât, cauza contravențională a fost soluționată în mod definitiv şi irevocabil prin Hotărârea Judecătoriei Hînceşti sediu Central din 18 noiembrie 2024 (dosar nr. 5r-101/24) în rezultatul căreia procesul-verbal şi decizia asupra contravenției a fost anulată, iar procesul contravențional a fost încetat în temeiul art. 441 alin. (1) lit. (a) Cod Contravențional, deoarece nu există în acțiunile lui ***** ***** faptul contravenției.

15. Hotărârea Judecătoriei Hînceşti sediu Central din 18 noiembrie 2024 (dosar nr. 5r-101/24) a dobândit caracter irevocabil și autoritatea de lucru judecat la data de 03 decembrie 2024, fapt confirmat prin mențiunea corespunzătoare aplicată pe hotărârea instanței de judecată.

16. Referitor la proceduri prealabile extrajudiciare, reclamantul indică că, la 10 aprilie 2025 a solicitat pe cale extrajudiciară, de la Inspectoratul pentru Protecția Mediului plata benevolă în beneficiul potențialului reclamant ***** ***** a sumei de 30 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin întocmirea ilegală şi neîntemeiată a procesului-verbal cu privire la contravenție şi a Deciziei Agentului Constatator nr. 015105 din 12 noiembrie 2021, prin care, ***** ***** în mod arbitrar, ilegal (cu încălcarea procedurilor şi a normelor de fond) şi neîntemeiat (în lipsa unui probatoriu admisibil) a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 116 alin. 2) din Codul Contravențional fiindu-i aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 1 350 lei; plata benevolă în beneficiul lui ***** ***** a tuturor cheltuielilor pentru asistență juridică, suportate la momentul întocmirii prezentei somații, în sumă de 3 000 lei.

17. La 25 aprilie 2025 a primit prin e-mail un răspuns, prin care, în esență, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a refuzat satisfacerea pretențiilor expuse în somația prealabilă, sub pretext, că simpla anulare a procesului-verbal de către instanța de

judecată ar fi trebuit să ofere satisfacție suficientă pentru contravenientul acuzat ilegal, astfel încât, agentul constatator nu mai datorează nimic reclamantului ***** *****.

18. Cu alte cuvinte, întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție se realizează numai în situația în care în urma investigării circumstanțelor este dovedită cu certitudine existența faptei ilicite, dar și întrunirea tuturor elementelor constitutive ale contravenției, prin urmare nefiind de admis învinuirea persoanei şi tragerea acesteia la răspundere atunci cînd nu există și nu este dovedită vinovăția acesteia. Este de aşteptat că agentul constatator va recurge la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție numai în situația în care urmare a efectuării unor investigații ample şi obiective va acumula un probatoriu complet, concludent, legal şi ireproşabil ce demonstrează vinovăția persoanei, în condiția când nu ar stârni dubii niciunui observator independent. În caz contrar, agentul ar trebui să se abțină de la înaintarea învinuirii de comitere a contravenției şi/sau de aplicare a sancțiunii, primordial fiind scopul de a nu se admite declararea fără suport doveditor a vinovăției persoanei.

19. Aşadar, agentul constatator, în situația în care nu a administrat nici o probă privind existența faptei ilicite urma să înceteze procesul contravențional, fără a întocmi proces-verbal cu privire la contravenție. Dimpotrivă, în speță, agentul constatator din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, *****, fără a verifica toate circumstanțele cazului şi fără a se convinge dacă a existat sau nu produs însăşi faptul contravenției, a purces nejustificat la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție şi la aplicarea sancțiunii contravenționale.

20. Aşadar, întocmirea în lipsa faptului contravenției a unui proces-verbal cu privire la contravenție, mai ales emiterea unei soluții de tragere la răspundere contravențională a unei persoane nevinovate constituie o acțiune ilicită, ce aduce atingere drepturilor și libertăților persoanei, constituind o imixtiune nejustificată.

21. Remarcă că, pe tot parcursul examinării cauzei contravenționale, aferent procesului-verbal şi a deciziei cu privire la contravenție şi a Deciziei Agentului Constatator nr. 015105 din 12 noiembrie 2021, reclamantul a suportat stări emoționale nefavorabile, fiind supus tensiunilor, grijilor, retrăirilor privind situația în care s-a pomenit. Or, aflarea în statutul de persoană acuzată și suportarea unor consecințe juridice generate de existența acestuia, au determinat apariția unor stări de stres emoțional, frustrări, senzații de umilință şi deznădejde care inevitabil au contribuit la degradarea echilibrului moral şi tulburări în sfera afectivă, dar şi surmenaj fizic şi psihic.

22. Din alt punct de vedere, este deosebit de important de reținut că acuzația de săvârşire a contravenției a fost adusă neîntemeiat unei persoane care în activitatea sa de fost primar al satului *****, r-nul Hînceşti, fiind persoană cu poziție civică activă, orientat spre valori şi idealuri împărtășite de societatea democratică şi civilizată, fiind adeptul unor standarde înalte privind conduita și responsabilitatea socială, prin urmare este mai grav şi mai sensibil pentru reclamant efectul dăunător al acțiunilor Inspectoratului pentru Protecția Mediului de aducere a unei învinuiri nefondate.

23. Prin urmare, a fost vorba şi de un prejudiciu de imagine, or în privința reclamantului a fost pornit un proces contravențional, compărând într-o lumină negativă şi fiind pus în

situația de a se justifica, de a-şi demonstra nevinovăția în cadrul judecării în fond a cauzei în instanța de judecată.

24. Tot aici subliniază şi existența prejudiciului de agrement, înțeles ca atingere adusă plăcerilor şi satisfacțiilor caracteristice unei vieți normale, liniştite, în care nu trebuie să se regăsească grijile şi preocupările legate de activitatea de restabilire drepturilor lezate. Or, a fost consumat foarte mult timp necesar pentru studierea legislației, de pregătirile de şedințele de judecată, de deplasare şi de participare la acestea, de colectare a probelor şi documentelor necesare prezentării la judecarea cauzei în vederea obținerii soluției de încetare a procesului contravențional, chestiuni care erau în detrimentul altor activități vital importante (familia, căutarea locului de muncă/surselor de existență etc.). Aşadar, au fost restrânse posibilitățile de a se bucura de viața cotidiană, de a avea parte din plin de satisfacții materiale şi spirituale pe care aceasta le poate oferi, de a trăi liniştit şi de a fi implicat în activități personale care aduc utilitate dezvoltării persoanei.

25. Remarcă, că aflarea în statutul de contravenient pe parcursul unei perioade de timp îndelungate, în cursul examinării cauzei contravenționale (circa 3 ani), a afectat stima de sine, încrederea şi autoaprecierea, precum şi au determinat stări de nervozitate şi suprasolicitare emoțională, lucruri care nu erau favorabile reuşitelor în alte activități. Toate aceste evenimente și consecințe nu s-ar fi produs în cazul în care agentul constatator, necolectând probe, s-ar abține de la aducerea acuzației formulate în procesul-verbal cu privire la contravenție.

26. Astfel, avându-se în vedere principiul compensării echitabile şi ținând cont de particularitățile cazului în care a fost cauzat prejudiciul, reieşind din specificul/naturii drepturilor cărora a fost adusă atingere, importanța lor în sistemul de valori a reclamantului precum şi conjunctura în care s-a produs situația deplânsă și consecințele pe termen scurt şi lung, precum şi ținând cont de necesitatea ca statul să ofere o compensație echitabilă urmare a lezării, consideră că suma de 30 000 de lei acordată cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la prezumția nevinovăției/întocmirea ilegală şi neîntemeiată a procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 015105 din 12 noiembrie 2021 este în compatibilitate cu standardele CEDO şi în măsură să aducă o satisfacție echitabilă şi să atenueze impactul negativ suportat.

27. Totodată, consideră necesar de menționat că în procesul contravențional a suportat cheltuieli de ordin material, constând din cheltuieli de achitare a serviciului internet, de transport pentru deplasările la şedințele de judecată ce au avut loc pe marginea cauzei contravenționale, în cadrul fiecărei şedințe de examinare a cauzei.

28. Subsemnatul ***** *****, reprezentat de avocatul Cimpoi Ruslan, în temeiul art. 5, 116 alin. 2), 374 alin. 3), 381 alin. 4), 382, 383 alin. (3), 384 alin. (2) lit. (u), 442, 425 alin. 1). 443 alin. 6) și 13), 461 din Codul Contravențional; art. 9 alin. 2 lit. (b), Art. 16 al. (1), 17 al. (2), 19, 1998, 2025, 2036 alin. (1), 2037 al. (1) din Codul Civil (redacție nouă), art. 5-7, 33, 39, 85, 96, 166, 167 Cod de Procedură Civilă, art. 6 din CEDO, art. 4, 20 alin. (1), 21, 53 al. (1) din Constituție, art. 6 din CEDO, art. 5, 6, 166, 167 din Cod de Procedură Civilă, solicită admiterea acțiunii, repararea integrală

a prejudiciului moral cauzat prin întocmirea ilegală şi neîntemeiată a procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 015105 din 12 noiembrie 2021 şi a Deciziei Agentului Constatator prin care ***** ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 116 alin. 2) din Codul Contravențional cu aplicarea unei amenzi în mărime de 1 350 lei, cu dispunerea încasării în beneficiul lui ***** ***** din contul Inspectoratului pentru Protecția Mediului a sumei de 30 000 lei cu titlu de prejudiciu moral; compensarea din contul Inspectoratului pentru Protecția Mediului în beneficiul reclamantului ***** ***** a tuturor cheltuielilor de judecată generate de prezentul proces judiciar și a celor ce vor fi generate pe parcurs, inclusiv cheltuielile de asistență juridică, taxa de timbru, etc.

Argumentele din referința Inspectoratului pentru Protecția Mediului

29. Prin referința înaintată, Inspectoratul pentru Protecția Mediului a solicitat respingerea acțiunii reclamantului, ca fiind neîntemeiată în baza următoarelor argumente.

30. Menționează că, ca temei pentru adresare în instanța de judecată, reclamantul a stabilit faptul că, prin Decizia Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 18 noiembrie 2024 nr. dosar 5r-101/24, s-a admis contestația depusă de ***** ***** împotriva deciziei și a procesului verbal cu privire la contravenție serie nr. 015105 din 12 noiembrie 2021 emise în temeiul art. 116 alin.(2) Cod contravențional și a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție serie nr. 015105 din 12 noiembrie 2021 emise în temeiul art. 116 alin.(2) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în privința lui ***** ***** din lipsa în acțiunile acestuia a faptului contravenției.

31. În acest context, menționează că, litigiul izvorăște din competența materială contravențională, astfel, potrivit art. 384 alin. (2) lit. u) al Codului contravențional, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

32. În corespundere cu prevederile art. 441 alin. (2) Cod contravențional încetarea procesului contravențional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privință a fost pornit.

33. Totodată, menționează că, persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional n-a cerut repararea prejudiciului cauzat de acțiunile nelegitime ale autorității competente să soluționeze cauza contravențională, respectiv, dl ***** ***** n-a fost privat în nici un drept de către agentul constatator, nefiind aplicate măsuri procesuale de constrângere în corespundere cu normele Codului contravențional.

34. Reieșind din cele menționate, prin însăși faptul anulării de către Judecătoriei Hîncești, sediul Central a procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 015105 din 12 noiembrie 2021, în privința lui ***** *****, în baza art. 116 alin.(2) Cod contravențional și supus amenzii contravenționale în mărime de 60 unități convenționale, iar alte măsuri procesuale de constrângere n-au fost aplicate, n-au fost ridicate careva corpuri delicte, n-a fost achitată benevol amenda, care, în caz contrar

urma a fi restituită, consideră că, persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional a fost repusă deja în drepturi.

35. Consideră că prin acțiunile agentului constatator, dlui ***** *****, nu i-a fost adus nici un prejudiciu, deoarece de către acesta nu a fost achitată amenda, mai mult ca atât, conform prevederilor art. 30 alin. (11) lit. c) din Cod Contravențional, „Se consideră că nu a fost supus răspunderii contravenționale contravenientul în a cărui privință procesul contravențional a încetat, de asemenea, reclamantul nu a adus probe concrete, ce ar justifica care acțiuni sau inacțiuni ilegale ale inspectorului de mediu i-au cauzat prejudicii, precum și care este legătura cauzală dintre prejudiciu și fapta ilicită și a fost sau nu declarată vinovată persoana cu funcție de răspundere pentru acțiunile sale."

36. Astfel, remarcă că, pentru angajarea răspunderii juridice sunt necesare următoarele condiții generale: prejudiciu, fapta ilicită, raportul cauzal dintre fapta ilicită și prejudiciu și vinovăție, prin urmare este dubios în conformitate cu care circumstanțe, se solicită repararea prejudiciului moral de 30 000 mii lei.

37. Astfel, cerința înaintată de către ***** ***** privind repararea prejudiciului moral, Inspectoratul pentru Protecția Mediului o consideră a fi neîntemeiată și pasibilă de a fi respinsă, deoarece nu au fost prezentate careva probe care să ateste suferințele care au fost pricinuite reclamantului de către Inspectorat, iar potrivit articolul 19, alin. (3) din Codului Civil acesta stabilește: „se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. în cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic)."

38. Subsidiar art. 2037 al Codului Civil prevede că, „mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate."

39. În contextul normei precizate, constată că, reclamantul prin înaintarea pretenției privind încasarea de la Inspectoratul pentru Protecția Mediului a sumei de 30 000 lei ca prejudiciu moral își asumă atribuțiile instanței, precum și estimarea prejudiciului moral contravin prevederilor legale și țin de competența instanței de judecată. Mai mult ca atât, reclamantul nu a prezentat instanței careva probe în baza cărora, efectuând un calcul, a ajuns la mărimea prejudiciului moral respectiv.

40. Concomitent, relatează că, reclamantul în acțiunea înaintată în instanța de judecată, solicitând încasarea prejudiciului moral, nu a prezentat careva certificate medicale care ar demonstra că reclamantul a fost stresat, că ar fi avut dereglări de sănătate care ar fi parvenit în consecința intentării cauzei contravenționale, fapt ce denotă tendința de îmbogățire fără justa cauză a acestuia.

41. Referitor la alegațiile reclamantului privind încasarea prejudiciului material - a tuturor

cheltuielilor de judecată generate de prezentul proces judiciar și a celor ce vor fi generate pe parcurs, inclusiv cheltuielile de asistență juridică, taxa de timbru etc. menționează că, potrivit art. 63 alin. (5) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002, cheltuielile suportate în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice în organele de urmărire penală și instanțele de judecată în cauzele penale, civile și administrative se încasează concomitent cu soluționarea cauzei în fond, fără o procedură litigioasă prealabilă.

42. În drept, în contextul celor expuse, în temeiul art. 238-241 din Codul de Procedură Civilă, solicită respingerea cererii de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

Explicațiile părților

43. În cadrul ședinței de judecată, reclamantul ***** ***** și reprezentantul reclamantului ***** *****, avocatul Cimpoi Ruslan, împuternicit în baza mandatului seria MA nr.2227368 din 03 aprilie 2025 *(f. d. 3)*, au susținut cererea de chemare în judecată și au solicitat admiterea integrală a acțiunii conform temeiurilor de fapt și de drept invocate. Totodată, au solicitat încasarea de la pârât a cheltuielilor de judecată, constituite din: taxa de timbru în mărime de 200 (două sute) lei 00 bani, cheltuieli de transport în mărime de 546 (cinci sute patruzeci și șase) lei 12 bani și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3 000 (trei mii) lei 00 bani.

44. Reprezentantul pârâtului Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Moraru Ion, împuternicit prin procura nr.378 din 24 februarie 2026, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

Aprecierea instanței de judecată

45. Analizând materialele cauzei prin prisma art. 130 din *Codul de procedură civilă* în coraport cu normele legale incidente speței, audiind participanții la proces, instanța de judecată concluzionează că acțiunea urmează a fi admisă parțial din următoarele considerente.

Dreptul pretins al reclamantului la despăgubire

46. Art. 20 din *Constituția Republicii Moldova* statuează că, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

47. Potrivit prevederilor art. 5 *Codul de procedură civilă,* orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

48. În conformitate cu prevederile art. 26 alin. (1) și (2) *Codul de procedură civilă*, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității şi egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile şi ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile şi mijloacele susținerii ei de sine stătător şi independent de instanță, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu cauza

dată judecății şi de a-şi expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

49. Potrivit prevederilor art. 12 *Codul de procedură civilă*, instanța judecătorească soluționează pricinile civile în temeiul Constituţiei Republicii Moldova, al tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, al legilor constituționale, organice şi ordinare, al hotărârilor Parlamentului, al actelor normative ale Preşedintelui Republicii Moldova, al ordonanţelor şi hotărârilor Guvernului, al actelor normative ale ministerelor, ale altor autorităţi administrative centrale şi ale autorităţilor administraţiei publice locale. În cazurile prevăzute de lege, instanţa aplică uzanţele dacă nu contravin ordinii publice şi bunelor moravuri.

50. Dispozițiile art. 383 alin. (3) din *Codul contravențional* stabilește că, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional se repune în dreptul de care a fost privată și ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravențională este înlăturată, cu excepția cazului de amnistie.

51. În conformitate cu art. 384 alin. (2) lit. u) din *Codul de contravențional*, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

52. Conform art. 2036 alin. (1) și (2) din *Codul civil*, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

53. Din art. 2037 alin. (1) și (2) din *Codul civil*, se desprinde că, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

54. Art. 1 al *Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998* stipulează că, prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenţionale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanţele judecătoreşti.

55. Din conținutul art. 2 al aceleiași Legi rezultă că, acţiuni ilicite constituie acţiuni sau inacţiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenţii, ale organului de urmărire penală sau ale instanţei de judecată, care exclud vinovăţia

acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcţie de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanţa de judecată, manifestate prin încălcarea intenţionată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau contravenţionale (infracţiuni).

56. Art. 3 alin.(1) lit. d) *al Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998* atestă că, în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: supunerii ilegale la arest contravenţional, reţinerii contravenţionale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenţionale de către instanţa de judecată.

57. În conformitate cu prevederile art.6 al *Legii nr.1545 din 25 februarie 1998*, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare, scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare; adoptării de către instanța judecătorească a hotărârii cu privire la anularea arestului contravențional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice; adoptării, de către judecătorul de instrucție, în condițiile art.313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privința persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulității actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigații.

58. Din materialele cauzei instanța constată că la data de 27 mai 2025, reclamantul ***** ***** s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune pe motive că, la data de 12 noiembrie 2021, de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Ion Chelari, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 015105 din 12 noiembrie 2021 şi Decizia Agentului Constatator prin care ***** ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 116 alin. 2) din Codul Contravențional cu dispunerea aplicării în privința reclamantului ***** ***** a unei sancțiuni sub formă de amendă în mărime de 1 350 lei *(f. d. 11)*.

59. Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție şi Decizia Agentului Constatator nr. 015105 din 12 noiembrie 2021, reclamantul ***** ***** le-a contestat în instanțele de judecată, astfel încât, cauza contravențională a fost soluționată în mod definitiv şi irevocabil prin Hotărârea Judecătoriei Hînceşti sediu Central din 18 noiembrie 2024 (dosar nr. 5r-101/24) în rezultatul căreia procesul-verbal a fost anulat, iar procesul contravențional a fost încetat din lipsa în acțiunile lui ***** ***** a faptului contravenției *(f. d. 16 - 17)*.

60. Reclamantul consideră că agentul constatator din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Ion Chelari, neîntemeiat a constatat precum că el ar fi comis contravenția prevăzută de art. 116 alin. 2) din *Codul Contravențional* și l-a sancționat cu amendă în mărime de 1 350 lei, întrucât nu a încălcat nici o normă legală, fapt ce se confirmă prin Hotărârea Judecătoriei Hînceşti sediu Central din 18 noiembrie 2024.

61. Art. 19 *Cod civil* prevede că, (1) în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei

sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). (3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic). (4) Pierderea şansei se repară doar dacă ea constă în dispariţia actuală şi certă a unei eventualităţi favorabile. Mărimea acestui prejudiciu corespunde şansei pierdute şi nu poate fi egală cu avantajul care ar fi rezultat din şansă dacă ea se materializa. (5) Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situaţia în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea. (6) În locul reparării prejudiciului patrimonial conform alin.(2) şi (5), persoana lezată poate cere de la cel care răspunde de prejudiciu recuperarea întregului profit pe care acesta l-a obţinut în legătură cu cauzarea prejudiciului. Această regulă se aplică doar dacă legea ori contractul prevede o asemenea formă de determinare a prejudiciului patrimonial sau dacă aplicarea unei asemenea forme de determinare a prejudiciului patrimonial este rezonabilă în împrejurările cazului.

62. Potrivit prevederilor alin.(1) art. 2007 *Cod civil*, prejudiciul cauzat persoanei prin acţiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăţia persoanei responsabile, în următoarele cazuri: a) condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea; b) aplicare ilegală, în calitate de sancţiune contravenţională, a arestului, a muncii neremunerate în folosul comunităţii; c) acţiuni sau inacţiuni care au dus, după caz, la:– constatarea de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin hotărâre, a încălcării drepturilor sau libertăţilor fundamentale ale unei persoane şi dispunerea achitării unor sume în beneficiul acesteia; – pronunţarea unei hotărâri de către o instanţă judecătorească naţională, ca urmare a condamnării statului de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin care s-a dispus achitarea unor sume din contul statului.

63. Potrivit art. 2006 *Cod civil* (1), prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluţionarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcţie de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcţie de răspundere va răspunde solidar în cazul intenţiei sau culpei grave. (2) Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acţiunile indicate la alin.(1). (3) Obligaţia de reparare a prejudiciului nu se naşte în măsura în care cel prejudiciat a omis, cu intenţie ori din culpă gravă, să înlăture prejudiciul prin mijloace legale. (4) În cazul în care o autoritate publică are o obligaţie impusă de un act adoptat în scopul protecţiei contra riscului de producere a unui anumit fel de prejudiciu, ea răspunde pentru prejudiciul de acest fel cauzat sau

nepreîntîmpinat prin neexecutarea obligaţiei, cu excepţia cazului cînd autoritatea publică demonstrează că a dat dovadă de diligenţă rezonabilă în executarea obligaţiei. (5) Autoritatea publică nu răspunde pentru prejudiciul cauzat prin adoptarea unui act normativ sau omisiunea de a-l adopta.

64. Din conținutul normei legale enunțate rezultă că, pentru a purta răspundere pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o persoană cu funcție de răspundere, trebuie să existe un act administrativ ilegal.

65. Din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza *Ziliberberg contra Moldovei* (cererea nr. 61821/00) se reiterează că, în principiu, caracterul general al contravențiilor și scopul pedepselor, care este atât de a pedepsi, cât și de a preveni, sunt suficiente pentru a arăta că, în sensul articolului 6 al Convenției, reclamantul a fost acuzat de o abatere penală. Așadar, distinct de aceste constatări, instanța subliniază că, din art. 10 din *Codul contravențional* se desprinde noțiunea contravenției care se definește ca fiind fapta săvârșită cu vinovăție, însă cu un pericol social mai redus decât infracțiunea, care, la fel, este prevăzută și sancționată prin lege.

66. În cazul dedus judecării, instanța reține că prin Hotărârea Judecătoriei Hînceşti sediu Central din 18 noiembrie 2024 (dosar nr. 5r-101/24), devenită irevocabilă la data de 03 decembrie 2024, s-a constatat că *„[...] Astfel, agentul constatator, n-a acordat deplină eficienţă prevederilor legale despre modul de cercetare şi apreciere a probelor prezentate, analiză a materialului. Or, agentului constatator îi revine obligaţia de a respecta o serie de forme expres prevăzute de Codul contravenţional, care au scopul de a proba dincolo de orice îndoială existenţa faptei, vinovăţia contravenientului şi legalitatea actului realizat în acest sens. Mai mult decît atît, instanţa relevă că la etapa depunerii contestaţiei, potrivit celor declarate de ***** *****, pe rolul instanţei se afla un litigiu asupra terenului nominalizat, iar agentul constatator fiind informat despre aceasta urma să dea o apreciere a acestui fapt. Potrivit materialelor se atestă că pe procesul verbal cu privire la contravenţie, lipseşte semnătura lui ***** *****, fapt ce indică că a fost întocmit în absenţa acestuia. [...] Astfel, din conţinutul procesului verbal cu privire la contravenţie nr. 015105 din 12.11.2021 se atestă că agentul constatator a constatat fapta contravenţională în lipsa contravenientului ***** *****, în prezenţa a doi martori ***** şi *****, prin ce i-au fost încălcate dreptul la apărare şi dreptul de a face obiecţii şi de a aduce probe în apărarea sa."*

67. Aceste constatări denotă caracterul acțiunilor ilicite ale agentului constatator, or acțiuni ilicite sunt definite ca fiind acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată.

68. În această ordine de idei, Hotărârea Judecătoriei Hînceşti sediu Central din 18 noiembrie 2024 denotă caracterul ilicit al acțiunii agentului constatator, circumstanță ce-i acordă dreptul reclamantului să-și valorifice dreptul său prevăzut la art. 383 alin. (2) lit. u) din *Codul contravențional*, în sensul în care și jurisprudența Curții Constituționale din *Decizia de inadmisibilitate a sesizării nr. 139g/2022 privind*

excepția de neconstituționalitate a articolelor 1, 3 și 6 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești (repararea prejudiciului provocat prin acțiunile ilegale ale agentului constatator) îndeamnă aceleași rațiuni.

69. Iar potrivit art. 13 alin. (1) din *Legea cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti nr. 1545 din 25 februarie 1998*, repararea prejudiciului specificat la art.7 lit.a), c)-g) şi în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul cînd prejudiciul a fost cauzat de organul de urmărire penală întreţinut din bugetul local - din contul acestui buget. Prejudiciul material şi moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenţionale de către alte organe decît instanţa de judecată se repară de către aceste organe.

70. În acest sens, cadrul legal enunțat mai sus confirmă că, ***** ***** dispune de dreptul subiectiv la repararea prejudiciului moral cauzat prin tragere ilegală la răspundere contravențională, în condițiile în care în privința acestuia a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție prin care i-a fost aplicat ilicit amendă contravențională de către agentul constatator, iar în circumstanțele date apare obligația de compensare a prejudiciului cauzat acestuia prin erorile agentului constatator, obligație care este pusă în seama organului din care face parte agentul constatator – Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

Cu privire la repararea prejudiciului moral pretins

71. În cererea de chemare în judecată reclamantul pretinde la repararea integrală a prejudiciului moral cauzat prin întocmirea ilegală şi neîntemeiată a procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 015105 din 12 noiembrie 2021 şi a Deciziei Agentului Constatator prin care ***** ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 116 alin. 2) din Codul Contravențional cu aplicarea unei amenzi în mărime de 1 350 lei, cu dispunerea încasării în beneficiul lui ***** ***** din contul Inspectoratului pentru Protecția Mediului a sumei de 30 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și compensarea din contul Inspectoratului pentru Protecția Mediului în beneficiul reclamantului ***** ***** a tuturor cheltuielilor de judecată generate de prezentul proces judiciar și a celor ce vor fi generate pe parcurs, inclusiv cheltuielile de asistență juridică, taxa de timbru, etc.

72. În conformitate cu art. 11 alin. (1) și (3) din *Legea nr. 1545/1998*, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare: a) gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă; b) caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată; c) rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei; d) durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; e) natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei; f)

suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice; g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate; h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenție. (3) În toate cazurile, instanța de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral.

73. Instanța de judecată subliniază că, prejudiciul moral este definit ca o atingere adusă personalității umane și care se manifestă prin suferința fizică sau morală, pe care le resimte persoana.

74. În stabilirea existentei unui prejudiciu trebuie luat în calcul caracterul și importanța valorilor nepatrimoniale, cărora a cauzat prejudiciul, situația personală a persoanei. Deci, caracterul suferințelor trebuie privit în legătură cu particularitățile individuale ale persoanei, suferințele morale, psihice și alte emoții negative. Cuantificarea prejudiciului moral nu este supusă unor criterii legale de determinare, daunele morale se stabilesc prin apreciere, ca urmare a aplicării criteriilor referitoare la consecințele negative suferite de cei în cauză pe plan fizic sau psihic, importanța valorilor lezate, măsura în care acestea au fost lezate, intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care i-a fost afectata situația familială etc. Aceste criterii sunt subordonate condiției aprecierii prejudiciului moral, pe o bază echitabilă, corespunzătoare prejudiciului real și efectiv produs.

75. Unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În temeiul CEDO, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor. În acest sens, potrivit jurisprudenței din cauza *Antipenkov contra Rusiei* (cererea nr. 33470/03 din 15 octombrie 2009, §82), CtEDO a reiterat că părții lezate nu-i poate fi cerut ca aceasta să prezinte probe întru argumentarea prejudiciului moral suferit, iar simpla constatare a încălcării săvârșite de organele de urmărire penală și declarațiile părții lezate sunt suficiente pentru a oferi o satisfacție echitabilă.

76. Instanța de judecată consideră că, suma de 30 000 lei, solicitată de reclamant cu titlu de prejudiciu moral, este excesivă și disproporțională principiilor compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral. Pe de altă parte, acordarea în integritate a sumei de 30 000 lei, ar înlătura caracterul de „satisfacție echitabilă” al despăgubirilor, deturnându-se de la scopul și finalitatea prevăzute de lege, devenind astfel un folos material injust, fără justificare cauzală în eroarea contravențională și consecințele acesteia.

77. În urma celor elucidate și constatate, rezultă incontestabil faptul că, lui ***** ***** i-au fost cauzate suferințe psihice, prin faptul că în privința sa a fost pornit un proces contravențional pentru care agentul constatator i-a aplicat pedeapsa sub forma amenzii. În același timp, instanța reține că, examinarea cauzei contravenționale a durat în intervalul de la 12 noiembrie 2021 (data întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție) până la 18 noiembrie 2024 (data pronunțării hotărârii

Judecătoriei Hînceşti sediu Central, dosar nr. 5r-101/24), perioadă în care reclamantului i-au fost cauzate frustrări și suferințe.

78. Față de cele constatate, apreciind în ansamblu circumstanțele speței și având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate de reclamant, durata examinării cauzei contravenționale, disconfortul suportat, faptul că ***** ***** a fost repus în drepturi, instanța de judecată constată existența motivelor întemeiate de a acorda cuantumul prejudiciului moral în mărime de 1 500 lei, care, în opinia instanței poate fi considerat ca o compensare ce ar aduce satisfacție echitabilă reclamantului. În rest, pretențiile reclamantului în suma de 28 500 lei, instanța de judecată le respinge ca neîntemeiate.

Cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată

79. În cererea de chemare în judecată reclamantul ***** ***** pretinde încasarea cheltuielilor de judecată constituite din: taxa de timbru în mărime de 200 (două sute) lei 00 bani, cheltuieli de transport în mărime de 546 (cinci sute patruzeci și șase) lei 12 bani și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3 000 (trei mii) lei 00 bani.

80. Conform art. 13 alin. (1) din *Legea nr. 1545/1998*, repararea prejudiciului specificat la art. 7 lit. a), c)- g) și în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul când prejudiciul a fost cauzat de organul de urmărire penală întreținut din bugetul local - din contul acestui buget. Prejudiciul material și moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenționale de către alte organe decât instanța de judecată se repară de către aceste organe.

81. Art. 7 lit. e) din *Legea nr. 1545/1998* prevede că, în cazurile menționate la art. 3 alin. (1), persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie sumele plătite de ea pentru asistența juridică. Iar art. 3 alin. (2) din aceeași lege stabilește că prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcție de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură și din instanțele judecătorești.

82. În conformitate cu art. 82 din *Codul de procedură civilă*, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și cheltuieli de judecare a pricinii.

83. Totodată, art. 90 lit. c), d) și i) din *Codul de procedură civilă* stabilește că, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de înștiințare și chemare a părților în judecată; cheltuielile de transport și de cazare suportate de părți și de alți participanți la proces în legătură cu prezentarea lor în instanță; cheltuielile de asistență juridică.

84. Pe de altă parte, art. 94 alin. (1) din *Codul de procedură civilă*, prevede că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

85. În același timp, art. 96 alin. (1) și (1^1) din *Codul de procedură civilă* stabilește că, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

86. Așadar, instanța evidențiază că reclamantul a suportat cheltuielile de judecată, constituite din: taxa de timbru în mărime de 200 (două sute) lei 00 bani, fapt confirmat prin confirmarea de achitare a notei de plată seria A00148410793748 *(f.d. 2),* cheltuieli de transport pentru prezentare sa în instanță în mărime de 546 (cinci sute patruzeci și șase) lei 12 bani, fapt confirmat prin bon fiscal nr. 0106 *(f.d. 34)*, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3 000 (trei mii) lei 00 bani, fapt confirmat prin ordin de încasare a numerarului nr. TT2531119669 *(f.d. 35)*.

87. Din considerentele menționate și a celor enumerate mai sus, reieșind din probele administrate, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar și apreciate, în baza art. 130 din *Codul de procedură civilă*, din punct de vedere al pertinenței, admisibilității, veridicității, iar în ansamblul sub toate aspectele în coroborarea lor, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial acțiunea civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Cimpoi Ruslan, în interesele reclamantului ***** ***** împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Inspecției pentru Protecția Mediului Hîncești cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat ca urmare a atragerii ilegale la răspundere contravențională, compensarea cheltuielilor de judecată și a încasa de la din contul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, IDNO: 1018601000098**,** în beneficiul lui ***** *****, IDNP: *****, prejudiciu moral cauzat ca urmare a atragerii ilegale la răspundere contravențională în mărime de 1 500 (una mie cinci sute) lei 00 bani; cheltuielile de judecată, constituite din: taxa de timbru în mărime de 200 (două sute) lei 00 bani, cheltuieli de transport în mărime de 546 (cinci sute patruzeci și șase) lei 12 bani și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3 000 (trei mii) lei 00 bani. În total, 5 246 (cinci mii două sute patruzeci și șase) lei 12 bani. În rest acțiunea se respinge, ca neîntemeiată.

88. În conformitate cu prevederile *Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, art.art.* 238-241 *Cod de procedură civilă,* instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Cimpoi Ruslan, în interesele reclamantului ***** ***** împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Inspecției pentru Protecția Mediului Hîncești cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat ca urmare a atragerii ilegale la răspundere contravențională, compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, IDNO: 1018601000098**,** în beneficiul lui ***** *****, IDNP: *****, prejudiciu moral cauzat ca

urmare a atragerii ilegale la răspundere contravențională în mărime de 1 500 (una mie cinci sute) lei 00 bani; cheltuielile de judecată, constituite din: taxa de timbru în mărime de 200 (două sute) lei 00 bani, cheltuieli de transport în mărime de 546 (cinci sute patruzeci și șase) lei 12 bani și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3 000 (trei mii) lei 00 bani. În total, **5 246 (cinci mii două sute patruzeci și șase) lei 12 bani.**

În rest, cererea de chemare în judecată se respinge, ca neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
Judecătorul **Tatiana SÎRCU**